

DE TUCHTCOMMISSIE VAN DE STICHTING TUCHTRECHTSPRAAK MEDIATORS

HEEFT DE NAVOLGENDE BESLISSING GEGEVEN IN ZAAK M-2024-5

van:

A.
wonende te X,
verder te noemen: klager,
vertegenwoordigd door mr. C, advocaat te Y,

tegen:

B.
kantoorhoudende te Z,
verder te noemen: de mediator,
vertegenwoordigd door mr. D, advocaat te Y.

1. De procedure

- 1.1 Na beëindiging van de klachtprocedure bij de Stichting Mediatorsfederatie Nederland (MfN) heeft klager op 28 juni 2024 bij de Tuchtcommissie een klacht over de mediator ingediend. Bij de klacht is een aantal bijlagen gevoegd.
- 1.2 De mediator heeft op 5 augustus 2024 een verweerschrift ingediend, met bijlagen.
- 1.3 De mondelinge behandeling van de klacht heeft plaatsgevonden op 10 januari 2025. Hierbij waren klager (online) en de mediator aanwezig. De beide advocaten waren ook aanwezig.

2. Enkele vaststaande feiten

- 2.1 De mediator heeft klager en zijn ex-partner (E) bijgestaan in een mediation over de communicatie tussen hen en de omgang tussen klager en de dochter (F) van klager en zijn ex-partner.
- 2.2 Tijdens de periode waarin de mediation heeft plaatsgevonden was ook sprake van een Ondertoezichtstelling (OTS). Daarbij waren jeugdbeschermers van R, S en T betrokken.
- 2.3 Als kwestie is in de mediationovereenkomst opgenomen: *“Communication in general, contact between daughter and father, agreement regarding executing existing court orders and where possible preventing new/future judicial proceedings regarding: F, born December 27, 2013, in Amsterdam.”*

2.4 Op 5 september 2023 heeft het intakegesprek van de moeder met V (een professionele jeugdhulpinstelling) plaatsgevonden. Daarbij was ook de mediator aanwezig.

2.5 Het online intakegesprek van klager met V was gepland op 12 september 2023. Op 11 september heeft klager naar de mediator gemaild:

"I'm thankful for all your help, to restore the connection between F and me. I don't think that it could happen without you.

About the process with V. I want it to be independent from the mediation. Therefore I want to have the intake with them alone.

Of course, I'll be happy to continue the meditation meetings with E".

2.6 De mediator heeft de mediation bij een aan klager gerichte e-mail van 12 september 2023 beëindigd. De mediator schrijft in deze e-mail:

"Thanks for your mail. As I have mentioned before, without consistency and transparency there is no way forward in mediation.

Below you indicate that you are of the opinion that the visits with F without me/the mediation conducted by me would not have taken place, while on the other hand you believe that your online intake (previously agreed to by both parents that the mediator will be present) should be regarded independent of the mediation.

Thru this mail I terminate the mediation in accordance with article 3 of the 'agreement to mediate'. I will inform E and het lawyer by sending the same message."

2.7 De mediator heeft deze mail nog dezelfde dag doorgestuurd naar de ex-partner en naar de advocaat van de ex-partner. In de begeleidende mail schrijft de mediator:

"Hierbij bevestig ik het stoppen van de mediation. Zoals eerder aangegeven is transparantie van groot belang in mediation.

Zoals jullie uit onder bijgesloten mail kunnen lezen is A en zijn advocaat al op de hoogte alsook V."

2.8 De mediator heeft, zo staat in deze mail, ook G (S) en de Jeugdbescherming ingelicht.

2.9 In het 'Verzoek verlenging ondertoezichtstelling' van LJ&R van 28 november 2023 staat onder meer:

"In juli 2023 stuurde de eerste mediator een e-mail naar vader met het voorstel om het omgangsmoment online te laten plaatsvinden. Deze suggestie werd gedaan vanuit 'OTS-professional' volgens de mediator. Echter, is dit niet door LJ&R gesuggereerd. Het is voor LJ&R niet duidelijk waar dit advies vandaan is gekomen. Dit is nagevraagd bij de mediator maar hier is geen reactie op gekomen. Uiteindelijk heeft er in september geen omgangsmoment plaatsgevonden."

2.10 In de bij het verzoek gevoegde 'Evaluatie OTS Rapportage' staat onder meer:

"De mediator die bij ouders betrokken is geweest heeft kort een rol gespeeld in de omgangen tussen F en vader waar bij eerst de jeugdbescherming en de ambulante hulpverlener de omgangen hebben begeleid. Moeder was bij deze omgangen op de achtergrond aanwezig (aan een andere tafel in een horecagelegenheid). Achteraf bleek dat de Mediator hierbij wijzigingen probeerde aan te brengen in de omgang die niet door LJ&R gesteund werden en zelfs niet bij LJ&R bekend waren. Er is veel wijziging en onrust geweest in de omgang in deze periode."

3. De klacht en het verweer

De klacht

- 3.1 Klager verwijt de mediator dat zij belangrijke gedragsregels niet in acht heeft genomen. Zij heeft de kernwaarden van onpartijdigheid, transparantie, partijautonomie, vertrouwelijkheid, geheimhouding, competentie en adequate werkwijze geschonden. Zij heeft niet goed de regie gevoerd over het proces van de mediation. Klager voert hiertoe onder meer het volgende aan.
- De mediator heeft zich bemoeid met de verslagen van de omgangsmomenten. Zij gaf haar mening over wat zij zag tijdens de omgangsmomenten en liet dit aan de jeugdbeschermers weten. Zij was daarbij erg negatief over vader en erg positief over moeder. Het was evenwel niet haar taak om haar mening te geven over de omgangsmomenten en zij had zich als mediator moeten onthouden van negatieve uitspraken over de vader.
 - Ook heeft de mediator de advocaat van klager meerdere keren gebeld, waarbij zij zich steeds zeer negatief uitte over klager. Zij vroeg aan zijn advocaat boodschappen aan klager door te geven en hem te instrueren, want zij dacht dat de advocaat invloed op hem had.
 - Klager was een keer emotioneel tijdens een omgang en heeft toen gehuild. Zijn advocaat is daarop gebeld door de mediator die daar niet over te spreken was. Klager zou volgens haar te veel ik-gericht zijn. Hij zou haar aanwijzingen voor de omgang niet opvolgen. Hij zou irreële verwachtingen van de omgang hebben. Het was echter niet de taak van de mediator om vaders handelen bij de omgang te beoordelen. Deze taak behoorde toe aan de jeugdbeschermer.
 - De mediator was ook over de jeugdbeschermer niet te spreken. Die zou het helemaal verkeerd zien en zou de zienswijzen van de rechtbank en van vader ten onrechte hebben overgenomen. Volgens de mediator lag de situatie niet aan moeder. Zij stelde zich daardoor partijdig voor moeder op. Zij kwam in gesprekken bij klager en zijn advocaat steeds over als belangenbehartiger van de moeder.
 - De mediator heeft de omgang ook steeds willen inrichten zoals de moeder het wilde (met haar erbij). Toen de moeder een van de maandelijkse omgangsmomenten (september 2023) niet wilde laten doorgaan, heeft de mediator de advocaat ook daarover gebeld. Zij gaf te kennen dat op advies van een “OTS deskundige” het beter was dat vader in september 2023 niet op bezoek zou komen. Dit advies bleek echter niet gegeven te zijn.
 - Ook belde de mediator de advocaat van klager om te vragen of zij klager ervan kon overtuigen om bezwaar te maken tegen het feit dat de sociale werkers die door de Jeugdbescherming waren ingeschakeld om bij moeder langs te gaan allemaal moslima waren. Klager zou volgens de mediator “scoren” bij Jeugdbescherming als hij het voor de ex-partner zou opnemen door daar bezwaar tegen te maken.
 - In een laatste telefoongesprek vroeg de mediator aan de advocaat van klager hem ervan te overtuigen dat hij zou toestaan dat zij als mediator mee zou gaan naar de intake van V. Toen de advocaat aangaf het heel begrijpelijk te vinden dat klager alleen naar het intakegesprek wilde en dat zij het verzoek van de mediator niet zou inwilligen, heeft de mediator de mediation beëindigd, waarbij zij als reden gaf dat er gebrek was aan transparantie vanuit klager. Zij heeft klager de schuld gegeven van de beëindiging. Dit heeft zij aan beide partijen, hun advocaten en aan de jeugdbeschermers te kennen gegeven. Zij heeft hiermee haar geheimhoudingsplicht

geschonden. Zij weet dat een beëindigingsbericht kan worden gebruikt door derden en dat is in dit geval ook gebeurd, namelijk door zowel Jeugdbescherming als de advocaat van de moeder. Bovendien is het niet juist dat de mediation door toedoen van klager is geëindigd.

Het verweer

- 3.2 De mediator voert aan dat het vanaf het begin van de mediation duidelijk was dat de emoties tussen partijen hoog waren opgelopen. Er was sprake van een zeer geëscaleerde situatie, waarbij in verband met een OTS Jeugdbescherming was betrokken. Partijen konden niet of nauwelijks met elkaar communiceren. Daarmee was duidelijk dat niet zozeer een faciliterende mediator nodig was, maar vooral een mediator met een evaluatieve houding. Dit heeft zij tot uitdrukking gebracht in de omschrijving van de kwestie in de mediationovereenkomst. Beide ouders hebben uitdrukkelijk ingestemd met haar evaluatieve rol.
- 3.3 De mediator heeft in overleg met de ouders en de jeugdbeschermer een nieuwe optie besproken voor het eerste gezamenlijke mediationgesprek (dat op 26 juli 2023 plaatsvond), omdat de dag daarvoor een omgangsmoment bij de jeugdbeschermer binnen 5 minuten was afgebroken omdat dochter wegliep. Klager was hierover bijzonder teleurgesteld. Daarom heeft de mediator in overleg met de ouders en de jeugdbeschermer een nieuwe optie besproken. Deze optie zou zowel klager als zijn ex-partner de mogelijkheid bieden om een groei in genormaliseerd contact tussen klager en zijn dochter te ervaren en daarmee met meer vertrouwen te gaan werken aan de onderlinge communicatie. Deze optie is door allen omarmd en uitgevoerd. De dag daarop heeft het omgangsmoment plaatsgevonden en dat is qua tijd volledig benut. De mediator was zelf niet aanwezig bij de omgang, maar uit de communicatie hierover blijkt dat dit omgangsmoment voor het eerst sinds tijden goed afliep. Alle omgangsmomenten zijn begeleid door de jeugdbeschermer, dan wel haar vervangster. De moeder zat buiten zicht van dochter en was dus ook niet aanwezig bij de omgangsmomenten.
- 3.4 Tijdens het pendeloverleg met beide ouders en de vervangster van de jeugdbeschermer (in augustus 2023) is overeengekomen dat de mediator bij beide afzonderlijke intakes (van moeder en van vader) bij V aanwezig zou zijn als toehoorder. Dit, omdat V zich vooral zou richten op de dochter van partijen en de omgang, zodat de mediator zich meer kon toelagen op het verbeteren van de communicatie tussen klager en zijn ex-partner, waarvoor de waarnemingen in die intake zinvol zouden kunnen zijn.
- 3.5 Verschillende omstandigheden (waaronder verhinderingen van klager en de opvatting van Jeugdbescherming dat wat ademruimte goed zou zijn na de emotionele uitbarsting van klager bij het laatste omgangsmoment) hebben ertoe geleid dat er geen omgangsmoment is geweest in september. Wel is de optie van een online omgangsmoment besproken, maar bij de uitvoering van deze optie was de mediator niet betrokken.
- 3.6 Kort voor zijn intake bij V, heeft klager laten weten bericht te hebben ontvangen van mr. C om niet eerder met de mediator te praten dan nadat klager met mr. C heeft gesproken. Dit heeft geresulteerd in een telefoongesprek tussen mr. C en de mediator, waarin mr. C de mediator heeft verteld dat haar cliënt alle recht had om terug te komen op de gemaakte afspraak dat de mediator aanwezig zou zijn bij zijn intake bij V. Op 11 september heeft klager de mediator laten weten dat hij toch niet wil dat zij bij dat intakegesprek aanwezig zal zijn. Dat hield een eenzijdige wijziging van in mediation gemaakte afspraken in, waarmee klager in strijd handelde met verschillende bepalingen uit de mediationovereenkomst, meer in het bijzonder met artikel 3 en 8, die onder meer uitdrukken dat beide partijen wel de bereidheid moeten hebben om in mediation gemaakte afspraken na te komen en transparant naar elkaar te willen communiceren.

Onder verwijzing naar deze artikelen, zonder te benoemen welke van de partijen enige afspraak heeft geschonden, heeft de mediator de mediation op 12 september 2023 beëindigd.

- 3.7 De mediator betwist dat zij bij de omgang van klager met zijn dochter aanwezig is geweest en dat zij de plek van de jeugdbeschermer heeft ingenomen. Ook heeft zij zich niet bemoeid met verslagen van de omgangsmomenten. Zij heeft wel contact gehad met de jeugdbeschermers over de plaats van de omgangsmomenten en het reserveren van een geschikte tafel, maar altijd met medeweten van beide ouders. Zij heeft zich tegenover de jeugdbeschermers nooit uitgelaten over de ouders. Zij heeft wel veel contact gehad met mr. C, maar ook tijdens die contacten heeft zij zich nooit negatief over een van de ouders uitgelaten. Mr. C gaf steeds aan dat zij tevreden was met de evaluatieve rol van de mediator en heeft nooit laten merken dat zij vond dat de mediator meer als belangenbehartiger van de moeder optrad. Zij heeft ook niet getracht de omgangsregeling te wijzigen of daar invloed op uit te oefenen. De mediator ontkent dan ook dat zij zich partijdig heeft opgesteld. Ook betwist de mediator dat zij andere Gedragsregels heeft geschonden.
- 3.8 Het is wel juist dat de mediator de beëindiging van de mediation heeft bericht in reactie op een bericht van klager. De mediator zal niet ontkennen dat het beter was geweest als zij dat niet had gedaan. Evenwel mag daaruit niet afgeleid worden dat zij klager de schuld heeft gegeven van het einde van de mediation. De twee zinnen waarin zij haar reden geeft voor het beëindigen van de mediator zijn duidelijk neutraal geformuleerd. Uitsluitend als de e-mail van vader erbij wordt gelezen, ontstaat een andere indruk, die evenwel verkeerd is.
- 3.9 De mediator verzoekt klager niet-ontvankelijk te verklaren in zijn klacht dan wel de klacht ongegrond te verklaren.

4. De beoordeling

- 4.1 Zoals de mediator zelf in haar verweerschrift schreef was er sprake van een zeer geëscaleerde situatie, waarbij partijen niet of nauwelijks met elkaar konden communiceren. In een dergelijke situatie is het begrijpelijk dat de mediator een wat meer begeleidende en evaluatieve rol wilde vervullen, om via pendelmediation eerst te komen tot een goed werkende omgangsregeling met de dochter en om daarna te proberen de communicatie tussen de beide ouders te verbeteren.
- 4.2 Het vervullen van een dergelijke rol moet wel heel duidelijk met partijen worden overeengekomen, waarbij moet worden vastgelegd hoe zowel de onafhankelijkheid en de onpartijdigheid van de mediator, als de autonomie en gelijkwaardigheid van partijen wordt geborgd. Ook moet de mediator dat wat hij met de andere hulpverleners heeft besproken, terugkoppelen naar partijen. Bij het pendelen is het verder belangrijk dat de mediator de regie blijft voeren en dat hij beide partijen op transparante wijze meeneemt in het hoe en waarom van de te bewandelen route en de te zetten stappen.
- 4.3 Naar het oordeel van de Tuchtcommissie heeft de mediator de inhoud van haar evaluatieve rol onvoldoende duidelijk met beide partijen besproken en schriftelijk vastgelegd. De mediator stelt dat de instemming van partijen met haar evaluatieve rol blijkt uit de omschrijving van de kwestie in de mediationovereenkomst. De Tuchtcommissie acht dat niet het geval. Die omschrijving is voor de evaluatieve rol die de mediator kennelijk voor zichzelf zag, onvoldoende duidelijk omdat daaruit de inhoud en reikwijdte van haar taken en bevoegdheden ten opzichte van taken en verantwoordelijkheden van andere bij de gezinssituatie van klager betrokken instanties, zoals Jeugdbescherming, niet zijn af te leiden. Door dit niet duidelijk en transparant vast

te leggen, is door het optreden van de mediator, aan wiens goede bedoelingen de Tuchtcommissie niet twijfelt, ruis veroorzaakt.

- 4.4 Hoewel de mediator betwist dat zij zich inhoudelijk heeft bemoeid met de omgang, geven de bij de feiten onder nr. 2.9 en 2.10 geciteerde passages uit het verzoek tot verlenging van de OTS en de daarbij horende Evaluatie OTS Rapportage een ander beeld. Hieruit blijkt duidelijk dat het optreden van de mediator als een storende factor is ervaren bij (het plannen van) de omgangsmomenten. Dit zou te voorkomen zijn geweest, als de inhoud en begrenzing van de rol van de mediator duidelijk waren vastgelegd en die rol samen met alle betrokken partijen was besproken, vastgelegd en afgestemd. Het is begrijpelijk dat de wijze waarop de mediator haar taak heeft vervuld door klager als nadelig voor hem en als partijdig heeft ervaren. Er is voor de Tuchtcommissie geen aanleiding om te twijfelen aan de juistheid van de inhoud van deze door de jeugdbeschermer van LJ&R opgestelde stukken.
- 4.5 Het was naar het oordeel van de Tuchtcommissie vanuit het oogpunt van partijautonomie aan klager om te bepalen of hij de intake bij V in aanwezigheid van de mediator wilde laten plaatsvinden. Ook indien de mediator over haar aanwezigheid een afspraak met klager zou hebben gemaakt, stond het klager vrij daarop terug te komen.
- 4.6 Het bestaan van een dergelijke afspraak is door klager overigens bestreden. De mediator heeft gesteld dat die afspraak is gemaakt en vastgelegd. Dat is de Tuchtcommissie niet gebleken. De mediator heeft weliswaar in haar eigen aantekeningen opgenomen *“Vader is akkoord met mijn aanwezigheid bij zijn intake bij V (hij weet dat ik ook bij de intake van de vrouw aanwezig zal zijn)”*, maar nergens uit blijkt dat klager zich er uitdrukkelijk van bewust is geweest dat van een afspraak sprake was en dat hij daarop niet meer mocht terugkomen. Een dergelijke afspraak had de mediator richting beide partijen duidelijk schriftelijk moeten bevestigen.
- 4.7 Nu dat niet is gebeurd, kan niet worden geoordeeld dat klager met zijn wens in strijd heeft gehandeld met tijdens de mediation gemaakte afspraken. Het enkele (alsnog) niet instemmen door klager met de aanwezigheid van de mediator bij de intake bij V was dan ook onvoldoende reden om de mediation te beëindigen.
- 4.8 Ook indien zou zijn gebleken dat de mediator met klager en zijn ex-partner zou hebben afgesproken dat zij bij de afzonderlijk intakegesprekken aanwezig zou zijn, dan nog zou haar aanwezigheid bij die afzonderlijke intakes van klager en zijn ex-partner op gespannen voet kunnen staan met het beginsel van transparantie. Alleen bij een gezamenlijke intake van de ouders in bijzijn van de mediator is transparantie geborgd.
- 4.9 Ten slotte overweegt de Tuchtcommissie dat de mediator niet neutraal heeft gehandeld door de mail, waarin zij klager meedeelde de mediation te beëindigen en waaruit duidelijk naar voren komt dat zij dit door toedoen van klager heeft besloten, door te sturen naar de jeugdhulpverlening en de advocaat van klagers ex-partner. Hiermee heeft de mediator de vertrouwelijkheid geschonden en zich partijdig opgesteld.
- 4.10 Gelet op het bovenstaande is de Tuchtcommissie van oordeel dat de mediator zich onvoldoende heeft gehouden aan de gedragsregels over transparantie (gedragsregel 2), partijautonomie (gedragsregel 3), onpartijdigheid (gedragsregel 5) en competentie (gedragsregel 7). De klacht is dan ook gegrond.
- 4.11 Met name het ontbreken van een duidelijk vastgelegde afspraak over de rol en de taak van de mediator heeft veel ruis veroorzaakt tussen de deelnemers aan de mediation en de andere partijen die betrokken waren bij de gezinssituatie van klager. Op deze onduidelijkheid zijn de overige door klager naar voren gebrachte verwijten terug te brengen. De verwijten behoeven daarom geen afzonderlijke bespreking meer.

- 4.12 Bij het opleggen van de maatregel neemt de Tuchtcommissie de ernst van de overtredingen in acht. Daarnaast geeft de Tuchtcommissie zich er rekenschap van dat klager in zijn laatste e-mail, voordat de mediator de mediation beëindigde, ook uitdrukkelijk zijn waardering naar de mediator heeft geuit. Gelet op dit alles zal de Tuchtcommissie de maatregel van berisping opleggen.
- 4.13 Dit ondanks dat klager zich in zijn laatste e-mail ook uitdrukkelijk waarderend uitlaat over het handelen van de mediator.

5. De beslissing

De Tuchtcommissie:

- verklaart de klacht gegrond;
- legt op de maatregel van berisping.

Aldus beslist op 19 maart 2025 door mr. H.M.M. Steenberghe, voorzitter, C. Durieux en J.F.C. Kurvers, leden, in tegenwoordigheid van mr. M. Niesen, secretaris, en ondertekend door de voorzitter.

H.M.M. Steenberghe
voorzitter

Partijen en de Stichting Mediatorsfederatie Nederland hebben de mogelijkheid tegen deze uitspraak beroep in te stellen bij het College van Beroep. Het beroepschrift dient binnen vier weken na de verzending van deze beslissing te worden ingediend bij het College van Beroep van de Stichting Tuchtrechtspraak Mediators.

Deze beslissing is aangetekend aan partijen verzonden op 19 maart 2025.